BIJLAGE 2

Advies van de werkgroep Financiën

Aan: DB-Wedeka en Grietje Kalfsbeek

Van: Projectgroep Financiën

Datum: 05 oktober 2021

Betreft: Eindrapportage en advies

Deelnemers projectgroep financiën:
Andre Gelling (Wedeka)
Feitze van Zwol (Stadskanaal)
Harriët Bakker (BWRI)
Jakko Zwartsenburg (Stadskanaal, secretaris en opdrachtnemer)
Jelle Kobus (Westerwolde)
Olaf Lücker (Veendam)
Tim Heeringa (Veendam, voorzitter en opdrachtnemer)
Wietse Leistra (Borger-Odoorn)

Onderwerp
Advies projectgroep financiën uitwerking 'ombouw' scenario.

Beslispunten
1. De bestaande financiële verdeelsleutel te handhaven.
2. Af te zien van een bonus/malus systematiek.
3. In plaats van een bonus/malus twee maal per jaar de inbreng van de gemeenten te agenderen voor het DB en met elkaar het gesprek hierover te voeren.
4. In te stemmen met de bijgevoegde monitor en deze voor het monitoren van het ombouwproces een plek te geven in de P&C cyclus van Wedeka bedrijven.

Inleiding
Op 21 juni 2021 heeft het dagelijks bestuur van Wedeka ervoor gekozen om het scenario 'ombouw' verder uit te werken. Dit heeft geresulteerd in de oprichting van twee projectgroepen: governance en financiën. Deze rapportage en advies zijn het resultaat van de projectgroep financiën.

Opdracht
Werk concreet uitvoerbare en besluitrijpe voorstellen uit inzake:
- een financiële verdeelsleutel;
- een bonus/malus systematiek;
- een systematiek voor het monitoren van het ombouw-proces.

De systematiek van monitoring wordt gekoppeld aan de indicatoren van het bedrijfsplan.

Opdrachtgever van deze uitwerking is het DB Wedeka.
Opdrachtnemers zijn: Tim Heeringa en Jakko Zwartsenburg

Het dagelijks bestuur heeft daarvoor de volgende randvoorwaarden gesteld waaraan de adviezen moeten voldoen:
1. Draagvlak onder de deelnemende gemeenten en directie van Wedeka;
2. Doelmatigheid en doeltreffendheid;
3. Eenvoud in uitvoering en transparantie;
4. Passen binnen de uitgangspunten van de GR;
5. Bijdrage leveren aan omzetgroei en organisatieontwikkeling van Wedeka;
6. Ruimte voor maatwerk en flexibiliteit.

Argumenten
1. De huidige financiële verdeelsleutel voldoet en brengt eerlijk in beeld wat elke gemeente moet bijdragen.
Tijdens de sessies hebben we als werkgroep de financiële verdeelsleutel besproken. We adviseren om de huidige systematiek van kosten verdelen voort te zetten. Dat betekent een verdeling op basis van aantal FTE's WSW in dienst bij Wedeka. Voornaamste reden hiervoor is dat het aantal FTE's WSW de basis is waarom de gemeenten gezamenlijk deelnemen in de GR Wedeka.

Overwogen is of we ook het beschut werken in de verdeelsleutel moeten betrekken. Echter, het financiële resultaat beschut werken is vrijwel nihil (kosten en opbrengsten zijn gelijk), dus het heeft geen meerwaarde om het aantal FTE's beschut onderdeel te maken van de verdeelsleutel. Daarnaast is het zo dat het opnemen van beschut werk in de verdeelsleutel nauwelijks invloed heeft op de verhouding, ook als in de toekomst het aandeel WSW door natuurlijk verloop verder afneemt.

De werkgroep Financiën Wedeka heeft de werkgroep governance verzocht om het zeggenschap volgens dezelfde verdeelsleutel te verdelen, omdat het logisch is om het financieel belang en bestuurlijk belang aan elkaar te relateren. De werkgroep governance heeft dit advies overgenomen.

2 en 3. Een bonus/malus regeling invoeren waarop gemeenten financieel worden afgerekend wordt niet geadviseerd.
In de projectgroep financiën is uitgebreid stil gestaan bij het onderwerp bonus/malus. De bonus/malus moet door de gemeenten als prikkel worden ervaren om zo veel mogelijk diensten te beleggen bij Wedeka. Een bonus/malus systeem werkt als het transparant is en door alle partijen als redelijk wordt ervaren.

In de projectgroep is een voorbeeld uitgewerkt van hoe de bonus/malus regeling zou kunnen worden toegepast. Dit voorbeeld is toegelicht in bijlage 1. Aan de hand van dit voorbeeld is onderzocht of het wenselijk is om een bonus/malus regeling in te voeren. We adviseren om geen bonus/malus regeling in te voeren. Hieronder een verdere toelichting voor dit advies.

Om te bepalen wie een bonus/malus regeling verdient moeten de juiste normen worden gesteld en de inbreng van een gemeente moet duidelijk zijn. We hebben de volgende bezwaren tegen het kunnen bepalen van goede normen en inbreng van gemeenten:
- De inbreng van gemeenten is zeer divers. Denk hierbij aan: FTE's SW, nieuw beschut werken, de inkoop en de productie vanuit re-integratie en dagbesteding en het ingekocht werk. Dat betekent dat je verschillende normen moet stellen;
- De omvang van de productie vanuit bijstandsgerechtigden per gemeente is complex om vast te stellen;
- Het aantal mensen in de SW en hun productiviteit is beperkt beïnvloedbaar;
- Per gemeente zitten er grote verschillen in kwaliteit van de SW doelgroep, ook als je dat vergelijkt met het aantal inwoners die een gemeente heeft;
- Gemeentes leveren een inbreng, maar in de dagelijkse gang van zaken is Wedeka is vooral aan zet als het gaat om wat er met de inbreng van een individu gebeurt.

We concluderen dat het op basis van bovenstaande bezwaren zeer ingewikkeld is om transparante en prikkelende normen voor een bonus/malus regeling vast te stellen. Als je wel besluit een norm vast te stellen, dan moet nog bepaald worden wat de hoogte is van de bonus en de malus. Uit het voorbeeld in bijlage 1 blijkt dat het voor nadeelgemeenten erg lastig is om voordeelgemeente te worden. Dat

betekent in de praktijk dat ze fors extra moeten investeren in Wedeka en daar heeft een individuele gemeente maar beperkt mogelijkheden voor. We concluderen dat de hoogte van de bonus/malus maar beperkt bijdraagt aan de prikkelwerking en de gewenste redelijkheid.

De projectgroep stelt daarom voor, dat in het DB van Wedeka twee keer per jaar wordt gesproken over de inbreng van de Wedeka-gemeenten aan Wedeka. Niet om te oordelen, maar om met elkaar te beoordelen waar de mogelijkheden liggen om de inbreng aan Wedeka te verhogen.

4. De monitor kan in gebruik worden genomen en geeft inzicht de verbetervoorstellen die door Wedeka in beeld zijn gebracht.
De controller van Wedeka heeft tijdens de bijeenkomsten van de projectgroep de monitor verder geconcretiseerd en toegelicht. We hebben de verbetervoorstellen beoordeeld en verwachten dat ze zullen bijdragen aan een beter financieel perspectief. We hebben tijdens de sessies de monitor wel op een aantal onderdelen aangescherpt:
- De omzetstijging van 2% per jaar wordt per werksoort gemonitord;
- We monitoren niet alleen omzet, maar ook kosten en financieel resultaat. Reden hiervoor is dat omzet niet alles zegt, want kosten kunnen bij een stijging van omzet in verhouding harder zijn gestegen en dan verslechtert het resultaat;
- De monitor wordt elk kwartaal geactualiseerd;
- De werkzaamheden voor het ontwikkelen en actueel houden van de monitor worden zoveel mogelijk beperkt door zoveel mogelijk aan te sluiten bij de huidige administratie en P&C cyclus van Wedeka;
- De 0-meting van de monitor vindt plaats in de eerstvolgende begroting na vaststelling van de monitor.

In bijlage 2 is de monitor bijgevoegd waarin de hierboven genoemde aangescherpte onderdelen zijn verwerkt.

Financiën
Naar verwachting zorgt de implementatie van de diverse voorstellen voor een verbetering van het financieel perspectief van Wedeka. Dat resulteert in een lagere bijdrage per gemeente.

Communicatie
Het advies is besproken in de projectgroep.

Uitvoering
Dit voorstel is tot stand gekomen n.a.v. de bijeenkomsten van de projectgroep financiën die hebben plaatsgevonden in de maanden augustus t/m oktober 2021. Na vaststelling kunnen de uitkomsten van de projectgroepen worden geïmplementeerd.

Bijlagen
1. Voorbeeld bonus/malus uitwerking.
2. Monitor Wedeka.